

Marc Noalha

CONJUGASON

OCCITAN VIVAROALPIN

(NÒRD-VIVARÉS)

PARLAREM EN VIVARÉS

Taula

Las tres conjugasons en occitan	p. 3
Coma utilizar los tablèus ?	p. 3
Alternança vocalica. Defensa.	p. 4
Tablèus recapitulatius	p. 5/6
Verbes auxiliars	p. 7
Verbes regulars	
- cantar ; fenir	p. 8
- sentir ; vendre	p. 9
Verbes irregulars	
- anar ; faire	p. 10
- poire ; dire	p. 11
- venir ; prendre	p. 12
- veire ; jaire	p. 13
- beure ; seure	p. 14
- voler ; valer	p. 15
- receure ; saver	p. 16
- adurre ; viure	p. 17
- conéisser ; córrer	p. 18
- mólzer ; plánher	p. 19
- plòure ; chaler/faler	p. 20
- escoire ; deure	p. 21
- metre ; escriure	p. 22
- mòure	p. 23
Temps compausats	p. 24

Abreviacions

indicatif :	ind.
imparfait :	imp.
présent :	pres.
subjonctif :	subj.
prétérit :	pret.
participe :	part.
passé :	pass.
radical :	rad.
terminaison :	term.
personne :	pers.
singulier :	sing.
pluriel :	pl.

Las tres conjugasons en occitan

Il y a trois groupes de conjugaison en occitan.

Le 1er groupe correspond aux verbes qui ont leur infinitif en -ar (*chantar, amar, parlar...*)

Le 2ème groupe est celui des verbes en -ir (sauf *venir, tenir* et leurs dérivés) et comporte deux conjugaisons :

- une dite « suffixée » (type *fenir, legir...*) : *fenisso, fenisses, fenís... feniguèro, feniguères...* suffixes -iss ou -igu à l'indic. pres., imp. et pret. et au subj. pres. et imp.

- et l'autre « semi-suffixée » (type *sentir, partir, sofrir...*) : *sento, sentes, sent... sentiguèro...* suffixes seulement à l'ind. pret. et au subj. imp.

Certains verbes peuvent se trouver dans les deux types suivant les usages locaux, par exemple *auvir* qui peut faire 'auvisso, auvisses, auvís... auviguèro...' (forme suffixée) ou 'auvo, auves, auv... auviguèro...' (forme semi-suffixée).

Le 3ème groupe est celui des verbes en -re (*vendre, rendre, dire, plaire, battre...*), en -er (*córrer, mólzer...*) et en -ir (*venir, tenir* et leurs dérivés...) dont la conjugaison est dite « radicale ».

Coma utilizar los tablèus ?

Certains verbes comportent des terminaisons différentes suivant les prononciations locales. Si vous avez une référence locale, choisissez l'orthographe qui correspond à ce que vous connaissez. Si vous n'avez pas de référence particulière, choisissez la première orthographe proposée qui est la plus répandue, la plus « panoccitane » pour la zone vivaro-alpine concernée.

Los tablèus recapitulatius

Les tableaux des pages 5 et 6 donnent les terminaisons pour chaque personne à chaque temps de chaque mode pour chaque groupe (voir ci-dessus).

Petit rappel de vocabulaire grammatical :

Modes : Indicatif (*indicatiu*) ; Conditionnel (*condicional*) ; Subjonctif (*subjunctiu*) ; Impératif (*imperatiu*) ; Participe (*participi*) ; Infinitif (*infinitiu*).

Temps : présent (*present*), imparfait (*imperfait*), passé simple ou prétérit (*preterit*), futur (*futur*), passé (*passat*).

Radical : c'est la partie du verbe qui reste quand on enlève la terminaison de l'infinitif.

Ex. : chant(ar) rad. > chant- ; part(ir) rad. > part- ; vend(re) rad. > vend- ;
vei(re) rad. > vei- ... Il peut y avoir plusieurs radicaux pour un même verbe.

Suffixe : c'est ce qui est rajouté entre le radical et la désinence.

Ex. : fenisso > fen- (rad.) + -iss- (suffixe) + -o (term.)
partiguèron > part- (rad.) + -gu- (suffixe) + -èron (term.)

Terminaison : c'est la partie finale du mot qui va changer suivant la personne, le temps ou le mode.

Il est souvent pratique de savoir manipuler ces termes pour trouver la forme verbale exacte à partir de l'infinitif du verbe.

Ex. : partir > rad. part- + term. (1° pers. sing. pres. ind.) -o = parto
fenir > rad. fen- + suffixe -igu- + term. (3° pers. pl. pret. ind.) -èron = feniguèron
veire > rad. vei- + term. (1 pers. pl. pres. ind.) -em = veiem

Mais le radical peut changer suivant le temps ou le mode.

Ex. Verbe veire, au subj. imp. > veguèssem, le rad. est modifié > vegu-.

Le radical du futur donne le radical du conditionnel.

Le radical du prétérit donne le radical du subjonctif imparfait.

Dans le tableau récapitulatif, **-rad.** signifie que le radical est nu, il n'y a pas de terminaison .

On trouvera à partir de la page 10, des tableaux pour la conjugaison des verbes irréguliers.

Alternança vocalica

Selon la forme verbale, l'accent tonique est sur la terminaison ou sur le radical. Dans certains verbes, cela change le son de la voyelle concernée.

Ex. :

Pas d'alternance

– Tirar [ti'ra], tonique sur terminaison ; tiro ['tiru] *je tire*, tonique sur /i/. Ici, il n'y a pas d'alternance, le i ne change pas de son. L'orthographe n'est pas affectée.

Alternance orale [ɔ / a]

– Parlar [pɔR'la] *parler*, tonique sur terminaison, le /a/ du radical est ouvert [ɔ] ; parlo ['parlu] *je parle*, tonique sur le a du radical. Il y a alternance, le a change de son. L'orthographe n'est pas affectée.

Nous ne nous attarderons pas sur les cas où l'orthographe n'est pas affectée.

Alternance o / ò

– Portar [pur'ta] *porter* ; pòrta ['pɔRtɔ] *il porte*. Il y a alternance. Le o change de son. Il faut marquer l'ouverture du o par un accent grave.

C'est l'alternance la plus fréquente : portar/pòrta, provar/pròva, trovar/tròva, tornar/tòrna, demorar/demòra Elle concerne beaucoup de verbes mais les usages locaux peuvent différer.

Quelques exemples :

Acordar / acòrda ; adobar / adòba ; apoiar / apòia ; tornar / tòrna ; sonhar / sònha ; voler / vòlo... mais :

Abochar / abocha ; aprovar / aprova ; bojar / boja ; costar / costa... Utiliser un dictionnaire.

Alternance e / è

– assetar [ɔʃe'ta]/ assèta-te [ɔ'ʃetɔte]. Il y a alternance. Le e tonique s'ouvre. On marque l'ouverture par un accent grave. Ainsi :

Apejar / apèja (*coller*) ; apelar / apèla ; barbelar / barbèla (*trembler*) ; borrelar / borrèla (*bourrer, maltraiter, frapper*) ; getar / gèta... Utiliser un dictionnaire.

En général les verbes en –elar font –èla.

Alternance u / uè / è

– Durmir / duèrmo ou dèrmo. La forme *dermir*, pour l'infinitif, a tendance à remplacer *durmir*. Il n'y a donc plus d'alternance dans ce cas mais on peut encore écrire : *durmir* / *dermo* ou *duèrmo*.

Defensa. (Impératif « négatif »)

L'impératif sert à exprimer un ordre, un conseil...

Minja ! *mange* ! Vai lai ! *Vas-y* ! Fasètz quò ! *Faites ça* !

Lorsque l'impératif indique une interdiction, une défense, on utilise le subjonctif, présent ou imparfait, à la place de l'impératif. L'imparfait pour insister sur la défense.

Minges pas ! *Ne mange pas* ! Lais anes pas ! *N'y va pas* ! Lais anèsses pas ! *N'y va surtout pas* ! Faguèssetz pas quò ! *Ne faites (surtout) pas ça* !

TEMPS SIMPLES	1 ^{eir} grope	2 nd grope	3 ^{eime} grope
Conjugason	en -ar	sufixaa	meia sufixaa radicala
INDICATIU			
<u>Present</u>	-o / e -as / -es -a -am / -em -atz / -ètz -an	-isso / -isse -isses -ís -issem -issètz -isson / issan	-o / -e -es rad. -em -ètz -on / -an
<u>Imperfait</u>	-avo -avas / -aves -ava -àvem / -àvam -àvetz / -àvetz -avan	-issiau / -ió / -iu -issiàs -issiaá -issiam / -issiem -issiatz / -issietz -issiaán	-iau / -ió / -iu -iàs -iá -iam / -iem -iatz -ián
<u>Preterit</u>	-èro / -ei -ères / -èras -èt -èrem / -èram -èretz / -èratz -èron / -èran	-iguèro / -ei -iguères / -èras -iguèt -iguèrem / -èram -iguèretz / -èratz -iguèron / -èran	-èro / -ei -ères / -èras -èt -èrem / -èram -èretz / -èratz -èron / -èran
<u>Futur</u> (infinitiu +) (sens -e per los verbs en -re)	-ai -às / -ès -à / -á -em -etz -àn	-ai -às / -ès -à / -á -em -etz -àn	-ai -às / -ès -à / -á -em -etz -àn
CONDICIONAL			
<u>Present</u>	-iau/-ió / -iu -iàs -iá -iam / -iem -iatz / -ietz -ián	-iau / -ió / -iu -iàs -iá -iam / -iem -iatz -ián	-iau / -ió / -iu -iàs -iá -iam / -iem -iatz -ián
SUBJONCTIU			
<u>Present</u>	-e / -o -es -e -em -etz -an / -en	-isse / -o -isses -isse -issem -issetz -issan / -issen	-e / -o -es -e -em -etz -an / -en
<u>Imperfait</u>	-èsse / -o -èsses / -èssas -èsse -èsssem / -èssam -èssetz / -èssam -èsson / -èssan	-iguèsse / -èssso -iguèsses / -èssas -iguèsse -iguèsssem / -èssam -iguèssetz / -èssam -iguèsson / -èssan	-èsse / -o -èsses / -èssas -èsse -èsssem / -èssam -èssetz / -èssam -èsson / -èssan

TEMPS SIMPLES	1 ^{er} grope	2 nd grope	3 ^e me grope
IMPERATIU	-a -em -atz / -ètz	-ís -issem -issètz	rad. -em -ètz
PARTICIPI			
<u>Present</u>	-ant	-issent	-ent
<u>Passat</u>	-at, -aa	-it, -iá	-ut, -uá

REMARCAS

1^eira persona dau singular de l'indicatiu present

A côté de la terminaison **-o**, la plus fréquente en vivaro-alpin, existe localement **-e** [ə].

1^eira persona dau singular a l'imperfait e au condicional : -iau / -iô / -iu

A l'oral on relève, selon les prononciations locales, [jaw] ou [jow] ou le plus souvent [jo] qui correspond à la graphie **-iau**, ou bien [ju] qui correspond à **-iô**. Une solution **-iu** est proposée par le CLO*, elle a l'avantage de représenter les deux sons car si **-iu** représente habituellement [ju] (you), elle correspond aussi à [jo](yo) dans de nombreuses zones nord-occitanes.

Idem pour le verbe èstre/èsse : siau / siô / siu.

*Conseil de la Langue Occitane

3^eima persona dau plural : -an / -on

À la 3eme personne du pluriel, dans la région concernée, la terminaison **-an** est la plus usitée à tous les temps de tous les modes. Dans d'autres régions, ce sera **-on** (voire **-en**). Cependant, la grammaire générale de l'occitan, attribue ces terminaisons selon des règles précises (groupe, mode, temps) que nous donnons en première position : on peut les écrire ainsi et les prononcer comme on sait.

1^eira persona dau singular au preterit : -ei / -èro

Dans une grande partie de la zone concernée, on trouve fréquemment, à la 1ère personne du singulier du préterit, la terminaison **-ei** qui est une forme conservée de l'occitan ancien. C'est aussi la forme utilisée par le limousin. Ailleurs, dans la zone vivaro-alpine, on a **-èro**.

Participi present : -ant / -ent

A l'oral, la terminaison du participe présent est souvent unifiée en [ã] (fr. /an/) pour tous les verbes. Nous avons rétabli la terminaison **-ent** pour les 2eme et 3eme groupes, qu'on pourra prononcer [ã] si c'est l'habitude.

Participi passat

La chute du 'd' intervocalique provoque un déplacement de la tonique sur la dernière syllabe. Pour les verbes du 1er groupe qui ont leur participe en -at, le féminin est -aa
 2eme groupe qui ont leur participe en -it, le féminin est en -iá [jo]
 3eme groupe qui ont leur participe en -ut, le féminin est -uá [ʊə].

Ex.: chantat > chantaa ; fenit > feniá ; perdut > perduá ; vengut > venguá...

Terminaisons -es / -etz = [i]

Par vocalisation de -s ou de -tz, les terminaisons -es ou -etz sont prononcées localement [i]. Par exemple, [ˈpreni] pour *prenes* (Tu prends) du côté de Lalouvesc (Cf. J.Dufaud) et [pre]ˈgəri pour *prenguèretz* (Vous prîtes) vers Annonay où cette prononciation se retrouve au futur et au préterit de l'indicatif et au subjonctif présent et imparfait. Pour ne pas multiplier les terminaisons particulières, nous avons choisi d'écrire -es et -etz, ce qui n'empêche pas de prononcer comme on en a l'habitude. On peut donc rencontrer -es = [i] ou -etz (sans accent) = [i].

VERBES AUXILIARS

AVER, AVEDRE

INDICATIU

Present

ai
as
a
avem
avètz
an

SUBJONCTIU

Present

aie / -o (avo)
aies (aves)
aie (ave)
aiam /-em (avem)
aiatz /-etz (avetz)
aian (avan)

Imperfait *

aviau /-ió / -iu
aviàs
aviá
aviam / -iem
aviatz / -ètz
avián

Imperfait

aguèsse / -èss
aguèsses / èssas
aguèsse
aguèsssem / -èssam
aguèssetz / -èssatz
aguèsson / -èssan

Preterit

aguèro / -ei
aguères / -èras
aguèt
aguèrem / -èram
aguèretz / -èratz
aguèron / -èran

IMPERATIU

aie

aiem
aietz

Futur

aurai
auràs / -ès
aurà / -á
aurem
auretz
auràn

PARTICIPI

Present : avent, aiant

Passat : agut, -uá

CONDICIONAL

Present

auriau / -ió / -iu
auriàs
auriá
auriam /-iem
auriatz / -iètz
aurián

* Localament a l'imperfait, lo -v- entre doas vocalas tend a disparèisser a l'oral.
aviau = (aiou)[ɔ'jow]
aviàs = (aiàs) [ɔ'ja]
Etc...

ÈSTRE, ÈSSER

INDICATIU

Present

siau / sió / siu
siàs
es
siem
siètz
son

Imperfait

èro
èras / ères
èra
èrem / èram
èretz / èratz
èran

Preterit

fuguèro (seguèro)/-guei
fuguères / -as
fuguèt
fuguèrem / -èram
fuguèretz / -èratz
fuguèron / -èran

Futur

serai (sarai, etc...)
seràs / -ès
serà / -á
serem
seretz
seràn

CONDICIONAL

Present

seriau / -ió / -iu
seriàs
seriá
seriam / -iem
seriatz / -iètz
serián

SUBJONCTIU

Present

siase /-o (sise, sièsse)
siases...
siase
siàsem
siàsetz
siasan

Imperfait

fuguèsse (seguèsse)/- o
fuguèsses / -as
fuguèsse
fuguèsssem / -èssam
fuguèssetz / -èssatz
fuguèsson / -èssan

IMPERATIU

siase (sise, sièsse)

siàsem (sisem...)
siàsetz (sisètz...)

PARTICIPI

Present : estent/essent

Passat : estat, -aa

Dos radicaus possibles per lo futur e lo condicional : ser- e sar- (localament)

Dos radicaus au preterit e subj. imp. : fugu- e segu-.

TEMPS SIMPLES
VERBES REGULARS
CHANTAR (1er grope)
FENIR (2nd grope, conj. suffixaa)
INDICATIU
Present

chanto / -e
chantas
chanta
chantam / -em
chantatz / -ètz
chantan

Imperfait

chantavo
chantavas / -es
chantava
chantàvam / -em
chantàvatz / -ètz
chantavan

Preterit

chantèro / chantei
chantères / -èras
chantèt
chantèrem / -èram
chantèretz / -èratz
chantèron / -èran

Futur

chantarai
chantaràs / -ès
chantarà / -á
chantarem
chantaretz
chantaràn

CONDICIONAL

chantariau / -iò / -iu
chantariàs
chantariá
chantariam
chantariatz
chantarián

SUBJONCTIU
Present

chante / -o
chantes
chante
chantem
chantetz
chanten / -an

Imperfait

chantèsse / -o
chantèsses
chantèsse
chantèsem
chantèssetz
chantèsson / -èssan

IMPERATIU

chanta
chantem
chantatz / -ètz

PARTICIPI

Present : chantant
Passat : chantat, -aa

INDICATIU
Present

fenisso
fenisses
fenís
fenissem
fenissètz
fenisson / -an

Imperfait

fenissiau / -iò / -iu
fenissiàs
fenissíá
fenissiem / -issiam
fenissiatz / -issietz
fenissían

Preterit

feniguèro / -ei
feniguères
feniguèt
feniguèrem / -am
feniguèretz / -atz
feniguèron / -an

Futur

fenirai
feniràs / -ès
fenirà / -á
fenirem
feniretz
feniràn

CONDICIONAL

feniriau / -iò / -iu
feniriàs
feniriá
feniriam / -iem
feniriatz / -iètz
fenirían

SUBJONCTIU
Present

fenisse / -o
fenisses
fenisse
fenissem
fenissètz
fenissan

Imperfait

feniguèsse / -o
feniguèsses / -èssas
feniguèsse
feniguèsem / -èssam
feniguèssetz / -èssatz
feniguèsson / -èssan

IMPERATIU

fenís
fenissem
fenissètz

PARTICIPI

Present : fenissent(ant)
Passat : fenit, -iá

Qu'es la conjugason de la majoritat daus verbes en -ir : legir, culhir, cubrir... Mas de verbes coma dormir, auvir... pòion seure la conjugason mèia suffixaa de sentir.

TEMPS SIMPLES

VERBES REGULARS

SENTIR (2nd grope, conj. meia sufixaa)

VENDRE (3^{eime} grope)

INDICATIU

Present

sento / -e
sentes
sent
sentem
sentètz
senton / -an

Imperfait

sentiau/ -ió/ -iu
sentiàs
sentiaá
sentiam/ -iem
sentiatz / -iètz
sentian

Preterit

sentiguèro / -ei
sentiguères
sentiguèt
sentiguèrem / -èram
sentiguèretz / -èretz
sentiguèran

Futur

sentirai
sentiràs / -ès
sentirà / -á
sentirem
sentiretz
sentiràn

CONDITIONAL

sentiriau / -ió / -iu
sentiàs
sentiriaá
sentiriam / -iem
sentiriatz / -iètz
sentirán

SUBJONCTIU

Present

sente / -o
sentes
sente
sentem
sentetz
sentan / -en

Imperfait

sentiguèsse / -o
sentiguèsses / as
sentiguèsse
sentiguèsssem / -am
sentiguèsssetz / -atz
sentiguèsson / -èssan

IMPERATIU

sent
sentem
sentètz

PARTICIPI

Present : sentent

Passat : sentit, -iá

Se conjugan coma quò:
los derivats : ressentir,
pressentir... e partir.
Auvir, dormir... se pòion
mai conjuguar coma sentir.
Se tròva una forma
frequentada auvo, auves,
auv, auvem, auvètz,
auvan.

E mai : duèrmo/dermo...

INDICATIU

Present

vendo / -e
vendes
vend
vendem
vendètz
vendon / -an

Imperfait

vendiau / -ió / -iu
vendiàs
vendiaá
vendiam / -iem
vendiatz
vendian

Preterit

vendèro / -ei
vendères / -èras
vendèt
vendèrem / -èram
vendèretz / -èratz
vendèro / -èran

Futur

vendrai
vendràs / -ès
vendrà / -á
vendrem
vendretz
vendrà

CONDITIONAL

vendriau / -ió / -iu
vendriàs
vendriaá
vendriam / -iem
Vendriatz
vendrián

SUBJONCTIU

Present

vende / -o
vendes
vende
vendem
vendetz
vendan

Imperfait

vendèsse / -èss
vendèsses / -èssas
vendèsse
vendèsssem / -èssam
vendèsssetz / -èssatz
vendèsson / èssan

IMPERATIU

vend
vendem
vendètz

PARTICIPI

Present : vendent

Passat : vendut, -uá

Se conjugan
regularament coma
quò :
rendre, fendre, apondre,
escondre, tondre,
perdre, fotre, batre e los
derivats...
Metre e derivats daube,
segon los parlars locaux,
3 part. pass. possibles :
- mes, mesa
- metut, metuá
- metat, metaa

TEMPS SIMPLES

VERBES IRREGULARS

ANAR

FAIRE, FAR

INDICATIU

SUBJONCTIU

INDICATIU

SUBJONCTIU

Present

Present

Present

Present

vau

ane / -o

fau

fase / -o

vas

anes

fas

fases

vai

ane

fai

fase

anem

anem

fasem

fasem

anètz

anetz

fasètz

fasetz

van

anen / -an

fan

fasan

Imperfait

Imperfait

Imperfait

Imperfait

anavo

anèsse / -o

fasiau / -iò / -iu

faguèsse / -èssò

anavas / -es

anèsses / -as

fasiàs

faguèsses / èssas

anava

anèsse

fasiá

faguèsse

anàvem / -àvam

anèsssem / -am

fasiàm / -iem

faguèsssem / -èssam

anàvetz / -àvatz

anèsssetz / -atz

fasiatz / -ètz

faguèsssetz / -èssatz

anavan

anèsson / -an

fasián

faguèsson

Preterit

IMPERATIU

Preterit

IMPERATIU

anèro / anei

vai

faguèro / faguei

fai

anères / -èras

anem

faguères / -èras

fasem

anèt

anatz / -ètz

faguèt

fasètz

anèrem / -èram

anatz / -ètz

faguèrem / -èram

anèretz / -èratz

anatz / -ètz

faguèretz / -èratz

anèron / -èran

anatz / -ètz

faguèron / -an

Futur

PARTICIPI

Futur

PARTICIPI

anirai / anarai

Present : anent

farai

Present : fasent

aniràs / -ès / anaràs...

Passat : anat, -aa

faràs / -ès

Passat : fait, feita
fach, facha

anirà / -á / ...

Passat : anat, -aa

farà / -á

anirem

anatz / -ètz

farem

aniretz

anatz / -ètz

faretz

aniràn

anatz / -ètz

faràn

CONDITIONAL

Se conjuga coma quò :
s'enanar (se'n anar)
> Me'n vau,
Nos enanem
Se'n van
M'enanirai...
Me siau enanat...

CONDITIONAL

Se conjugan coma
quò los derivats :
desfaire, refaire,
contrafaire...

aniriau / -iò / -iu

fariiau / -iò / -iu

aniriàs

fariàs

aniriá

fariá

aniriam / -iam

fariam / -iem

aniriètz / -atz

fariatz / -iètz

anirián

farián

E mai anariau...

TEMPS SIMPLES

VERBES IRREGULARS

POIRE, POVER

DIRE

INDICATIU

SUBJONCTIU

INDICATIU

SUBJONCTIU

Present

Present

Present

Present

pòe / pòio / pòvo
pòes / pòies / pòs
pòt
povem / poiem
povètz / poiètz
pòvan / poàn / pòion

poisse / -o / pòie
poisses / pòies
poisse / pòie
poissem / pòiem
poissetz / pòiètz
poissan / pòiàn

diso / -e
dises
ditz
disem
disètz
dison / -an

dise / -o
dises
dise
disem
disetz
disan

Imperfait

Imperfait

Imperfait

Imperfait

povió / poiau / poió
poiàs / poviàs
poiá / poviá
poviam / poiam / -iem
poviatz / poiatz / -iètz
povián / poián

poguèsse / -èss
poguèsses / èssas
poguèsse
poguèssem / -èssam
poguèssetz / -èssatz
poguèsson / -èssan
E mai poig-...

disiau / -iò / -iu
disiàs
disiá
disiam / disiem
disiatz / disiètz
disián

diguèsse / -èss
diguèsses / èssas
diguèsse
diguèssem / -èssam
diguèssetz / -èssatz
diguèsson

Preterit

IMPERATIU

Preterit

IMPERATIU

po(i)guèro / -ei
po(i)guères / -èras
po(i)guèt
po(i)guèrem / -èram
po(i)guèretz / -èratz
po(i)guèron / -èran

poisse
poissem
poissetz

diguèro / -ei
diguères / -as
diguèt
diguèrem / -am
diguèretz / -atz
diguèron / -an

diá
disem
disètz

Futur

PARTICIPI

Futur

PARTICIPI

poirai / porai
poiràs / -ès / porès
poirà / -á / porá
poirem / etc.
poiretz
poiràn

Present : poient,
 poivent
Passat : po(i)gut, -uá

dirai
diràs / -ès
dirà / -á
direm
direz
diràn

Present : disent
Passat : dit, -a
 dich, -a

CONDITIONAL

CONDITIONAL

poiriau (poriau) / -iò / -iu
poiriàs / etc.
poiriá
poiriam / -iem
poiriatz / -iètz
poirián

diriáu / -iò / -iu
diriàs
diriá
diriam / -iem
diriatz / -iètz
dirián

Se conjugan coma quò
los derivats : desdire,
interdire, maudire...

TEMPS SIMPLES

VERBES IRREGULARS

VENIR

PRENDRE, PRENE

INDICATIU

SUBJONCTIU

INDICATIU

SUBJONCTIU

Present

Present

Present

Present

veno / -e
venes
ven
venem
venètz
venon / -an

vene / -o
venes
vene
venem
venitz
vènan

preno / -e
prens
pren
prenem
prenètz
prenon / -an

prene / -o
prens
prene
prenem
prenetz
prenan

Imperfait

Imperfait

Imperfait

Imperfait

veniau / -ió / -iu
veniàs
veniá
veniam / -iem
veniatz / -iètz
venián

venguèsse / -o
venguèsses / -as
venguèsse
venguèsem / -am
venguèssetz / -atz
venguèsson / -an

preniáu / -ió / -iu
preniàs
preniá
preniam / -iem
preniatz / -iètz
prenián

prenguèsse / -o
prenguèsses / -èssas
prenguèsse
prenguèsem / -èssam
prenguèssetz / -èssatz
prenguèsson / -èssan

Preterit

IMPERATIU

Preterit

IMPERATIU

venguèro / -ei
venguères / -as
venguèt
venguèrem / -am
venguèretz / -atz
venguèron / -an

vene / ven
venem
venètz

prenguèro / -ei
prenguères / -èras
prenguèt
prenguèrem / -èram
prenguèretz / -èratz
prenguèron / -an

pren
prenem
prenètz

Futur

PARTICIPI

Futur

PARTICIPI

vendrai
vendràs / -ès
vendrà / -á
vendrem
vendretz
vendràn

Present : venent

Passat : vengut, -uá

prendrai
prendràs / -ès
prendrà / -á
prendrem
prendretz
prendràn

Present : prenent

Passat : pres, -a
pregut, -uá

CONDICIONAL

vendriau / -ió / -iu
vendriàs
vendriá
vendriam / -iem
vendriatz / -iètz
vendrián

Se conjugan coma
quò los derivats :
convenir, parvenir...
Lo modèlè vau per
tenir e sos derivats :
contenir, mantenir,
apartenir...

CONDICIONAL

prendriau / -ió / -iu
prendriàs
prendriá
prendriam / -iem
prendriatz / -iètz
prendrián

Se conjugan coma quò
los derivats : aprendre,
comprendre...

TEMPS SIMPLES**VERBES IRREGULARS****BEURE****SEURE****INDICATIU****SUBJONCTIU****INDICATIU****SUBJONCTIU**PresentPresentPresentPresent

bevo / -e

beve / -o

sègo / -e

sègue / -o

beves

beves

sègues

sègues

beu

beve

sèc / sèu

sègue

bevem

bevem

seguem

seguem

bevètz

bevètz

seguètz

seguètz

bevon / -an

bevan

sèguon / -an

sèguan

ImperfaitImperfaitImperfaitImperfait

beviau / -ió / -iu

beguèsse / -o

seguiau / -ió / -iu

seguèsse / -o

beviàs

beguèsses / -as

seguiàs

seguèsses / -as

beviá

beguèsse

seguía

seguèsse

beviam / -iem

beguèssem

seguiam / -iem

seguèssem

beviatz / -iètz

beguèssetz

seguiatz / -iètz

seguèssetz

bevián

beguèsson / -èssan

seguían

seguèsson / -èssan

Preterit**IMPERATIU**Preterit**IMPERATIU**

beguèro / -ei

beu

seguèro / -ei

sèc / sèu

beguères / -èras

bevem

seguères / -èras

seguem

beguèt

bevètz

seguèt

seguètz

beguèrem / -èram

seguèrem / -èram

beguèretz / -èratz

seguèretz / -èratz

beguèron / -èran

seguèron / -èran

Futur**PARTICIPI**Futur**PARTICIPI**

beurai

Present : bevent

seurai

Present : seguent

beuràs / -ès

Passat : begut, -uá

seuràs / -ès

Passat : segut, -uá

beurà / -á

beurem

seurà / -á

beuretz

seurem

beuràn

seuretz

seuràn

CONDICIONAL**CONDICIONAL**

beuriau / -ió / -iu

seuriau / -ió / -iu

beuriàs

seuriàs

beuriá

seuriá

beuriam / -iem

seuriam / -iem

beuriatz / -iètz

seuriatz / -iètz

beurián

seurián

Se conjugan coma
quò los derivats :
perseure...

TEMPS SIMPLES

VERBES IRREGULARS

VOLER, VOLHER, VODRE

VALER, VALHER, VAUDRE

INDICATIU

SUBJONCTIU

INDICATIU

SUBJONCTIU

Present

Present

Present

Present

vòlo / -e
vòles
vòl (vòu)
volem
volètz
vòlon / -an

vòlhe / -o
vòlhes
vòlhe
vòlhem
vòlhetz
vòlhan

valo / -e
vales
vau
valem
valètz
valon / -an

valhe / -o
valhes
valhe
valhem
valhetz
valhan

Imperfait

Imperfait

Imperfait

Imperfait

voliau / -ió / -iu
voliàs
voliaá
voliam / -iem
voliatz / -iètz
volian

vouguèsse / -o
vouguèsses / -as
vouguèsse
vouguèssem
vouguèssetz
vouguèsson / -èssan

valiau / -ió / -iu
valiàs
valiaá
valiam / -iem
valiatz
valian

vauguèsse / -o
vauguèsses / -èssas
vauguèsse
vauguèssem / -èssam
vauguèssetz / -èssatz
vauguèsson / -èssan

Preterit

IMPERATIU

Preterit

IMPERATIU

vouguèro / -ei
vouguères / -èras
vouguèt
vouguèrem / -èram
vouguèretz / -èratz
vouguèron / -èran

vòlhe / vòl / vòu

vòlhem /volem
vòlhetz / volètz

vauguèro / -ei
vauguères / -èras
vauguèt
vauguèrem / -èram
vauguèretz / -èratz
vauguèron / -èran

vau / vale

valem
valètz

Futur

PARTICIPI

Futur

PARTICIPI

voudrai
voudràs / -ès
voudrà / -á
voudrem
voudretz
voudràn

Present : volent

Passat : vougut, -uá

vaudrai
vaudràs / -ès
vaudrà / -á
vaudrem
vaudretz
vaudràn

Present : valent

Passat : vaugut, -uá

CONDICIONAL

voudriau / -ió / -iu
voudriàs
voudriá
voudriam / -iem
voudriatz / -iètz
voudrián

Rad. vougu-, daube
vocalizacion de l,
pron. [vowg]
Si pron. [vug] , la grafia
poiriá èstre :
volgu- :
volguèro, volguèsse,
volgut...

CONDICIONAL

vaudriau / -ió / -iu
vaudriàs
vaudriá
vaudriam / -iem
vaudriatz / -iètz
vaudrián

TEMPS SIMPLES

VERBES IRREGULARS

RECEURE, REÇAUPRE

INDICATIU

Present

recevo / -e
receves
receu
recevem
recevètz
recevon / -an

Imperfait

receviau / -ió / -iu
receviàs
receviá
receviam / -iem
receviatz / -iètz
recevián

Preterit

receupuguèro / -ei
receupuguères / -èras
receupuguèt
receupuguèrem / -èram
receupuguèretz / -èratz
receupuguèron / -èran

Futur

receurai
receuràs / -ès
receurà / -á
receurem
receuretz
receuràn

CONDICIONAL

receuriau / -ió / -iu
receuriàs
receuriá
receuriam / -iem
receuriatz / -iètz
receurián

SUBJONCTIU

Present

receve / -o
receves
receve
recevem
recevetz
recevan

Imperfait

receupuguèsse / -o
receupuguèsses / -as
receupuguèsser
receupuguèsssem / -am
receupuguèssetz / -atz
receupuguèsson / -an

IMPERATIU

receu
recevem
recevètz

PARTICIPI

Present : recevent
Passat : receput, -uá

Existís mai un rad. en
reçaup- :
reçaupo / -e
reçaupió
reçaupuguèro / -ei
reçauprai
Etc...

SAVER, SAUPRE

INDICATIU

Present

savo / -e
saves
sap
savem
savètz
savon / -an

Imperfait *

saviáu / -ió / -iu
saviàs
saviá
saviam / -iem
saviatz
savián

Preterit

saupuguèro / -ei
saupuguères / -èras
saupuguèt
saupuguèrem / -èram
saupuguèretz / -èratz
saupuguèron / -an

Futur

saurai
sauràs / -ès
saurà / -á
saurem
sauretz
sauràn

CONDICIONAL

sauriaú / -ió / -iu
sauriàs
sauriá
sauriam / -iem
sauriatz / -iètz
saurián

SUBJONCTIU

Present

sà(i)pie / -o
sà(i)pies
sà(i)pie
sà(i)piem
sà(i)pietz
sà(i)pian

Imperfait

saupuguèsse / -o
saupuguèsses / -èssas
saupuguèsse
saupuguèsssem / -èssam
saupuguèssetz / -èssatz
saupuguèsson / -èssan

IMPERATIU

save / sacha
savem / sachem
savètz / sachètz

PARTICIPI

Present : savent
Passat : sauput, -uá

*A l'imperfait,
localament lo v es
amuit.
Correspondriá a la
grafia :
saiáu / -ió / -iu
saiàs
saiá
saiam / -iem
saiatz / -iètz
saián

TEMPS SIMPLES

VERBES IRREGULARS

ADURRE, ADUIRE

VIURE

INDICATIU

Present

aduso / -e
aduses
adutz
adusem
adusètz
aduson / -an

Imperfait

adusiau / -ió / -iu
adusiàs
adusiá
adusiam / -iem
adusiatz / -iètz
adusián

Preterit

aduguèro / -ei
aduguères / -as
aduguèt
aduguèrem / -am
aduguèretz / -atz
aduguèron / -an

Futur

adurai
aduràs / -ès
adurà / -á
adurem
aduretz
aduràn

CONDICIONAL

aduriau / -ió / -iu
aduriàs
aduriá
aduriam / -iem
aduriatz / -iètz
adurián

SUBJONCTIU

Present

aduse / -o
aduses
aduse
adusem
adusètz
adusan / -on

Imperfait

aduguèsse / -o
aduguèsses / -as
aduguèsse
aduguèssem / -am
aduguèssetz / -atz
aduguèsson / -an

IMPERATIU

adutz
adusem
adusètz

PARTICIPI

Present : adusent

Passat : adut, -uá

Se conjugan coma quò tots los verbes en -uire o -u(r)re : produire, conduire, construire, lure (*luire*), tralure (*briller, éclairer*)...
Fure (*fuir*), s'enfure (*s'enfuir*) perdan la -s- : Fuo, fues, futz, fuem, fuètz, fuon / -an ; Fuiiau, fuiàs...
Fuièro... Furai...
Idem per rire : rio, ries, ritz.. riguèro... rirai...

INDICATIU

Present

vivo / -e
vives
viu
vivem
vivètz
vivon / -an

Imperfait

viviau / -ió / -iu
viviàs
viviá
viviam / -iem
viviatz / -iètz
vivián

Preterit

viupuguèro / -ei
viupuguères / -èras
viupuguèt
viupuguèrem / -èram
viupuguèretz / -èratz
viupuguèron / -èran

Futur

viurai
viuràs / -ès
viurà / -á
viurem
viuretz
viuràn

CONDICIONAL

viuriau / -ió / -iu
viuriàs
viuriá
viuriam / -iem
viuriatz / -iètz
viurián

SUBJONCTIU

Present

vive / -o
vives
vive
vivem
vivètz
vivan

Imperfait

viupuguèsse / -o
viupuguèsses / -as
viupuguèsse
viupuguèssem / -am
viupuguèssetz / -atz
viupuguèsson / -èsson

IMPERATIU

viu
vivem
vivètz

PARTICIPI

Present : vivent

Passat : viuput, -uá

Existís mai un rad.
viugu- :
viuguèro, viuguèsse...

Se conjugan coma quò los derivats :
reviure...

TEMPS SIMPLES

VERBES IRREGULARS

CONÉISSER

CÓRRER

INDICATIU

SUBJONCTIU

INDICATIU

SUBJONCTIU

Present

Present

Present

Present

coneisso / -e
coneisses
coneis
coneissem
coneissètz
coneisson / -an

coneisse / -o
coneisses
coneisse
coneissem
coneissètz
coneissan

corro / -e
corres
cor / corre
correm
corrètz
corron / -an

corre / -o
corres
corre
correm
corrètz
corran / -on

Imperfait

Imperfait

Imperfait

Imperfait

coneissiáu / -ió / -iu
coneissiàs
coneissiá
coneissiam / -iem
coneissiatz / -iètz
coneissián

coneguèsse / -o
coneguèsses / -èssas
coneguèsse
coneguèsssem / -èssam
coneguèssetz / -èssatz
coneguèsson / -an

corriau / -ió / -iu
corriàs
corriá
corriam / -iem
corriatz / -iètz
corrián

correguèsse / -o
correguèsses / -as
correguèsse
correguèsssem / -am
correguèssetz / -atz
correguèsson / -an

Preterit

IMPERATIU

Preterit

IMPERATIU

coneguèro / -ei
coneguères / -èras
coneguèt
coneguèrem / -èram
coneguèretz / -èratz
coneguèron / -an

coneis

coneissem
coneissètz

correguèro / -ei
correguères / -as
correguèt
correguèrem / -am
correguèretz / -atz
correguèron / -an

cor / corre

correm
corrètz

Futur

PARTICIPI

Futur

PARTICIPI

coneisserai
coneisseràs / -ès
coneisserà / -á
coneisserem
coneisseretz
coneisseràn

Present : coneissent
Passat : conegut, -uá
coneissut, -uá

correraí
correraàs / -ès
correraà / -á
correrem
correrez
correraàn

Present : corrent
Passat : correget, -uá

CONDICIONAL

Se conjugan coma quò
los verbes en -éisser,
en -àisser :
Paréisser (*paraître*),
téisser (*tisser*), nàisser
(*naître*), pàisser
(*paître*)...

CONDICIONAL

correraíu / -ió / -iu
correraàs
correraíá
correraíam / -iem
correraíatz / -iètz
correraíán

Se conjugan coma quò
los derivats :
acórrer, concórrer,
percórrer...

coneisseriáu / -ió / -iu
coneisseriàs
coneisseriá
coneisseriam / -iem
coneisseriatz / -iètz
coneisserián

TEMPS SIMPLES

VERBES IRREGULARS

MÓLZER

PLÀNHER

INDICATIU

SUBJONCTIU

INDICATIU

SUBJONCTIU

Present

Present

Present

Present

molzo / -e
molzes
mols
molzem
molzètz
molzon / -an

molze / -o
molzes
molze
molzem
molzètz
molzan

planho / -e
planhes
planh
planhem
planhètz
planhan

planhe / -o
planhes
planhe
planhem
planhètz
planhan

Imperfait

Imperfait

Imperfait

Imperfait

molziau / -ió / -iu
molziàs
molziá
molziam / -iem
molziatz / -iètz
molzián

molzeguèsse / -o
molzeguèsses / -as
molzeguèsse
molzeguèsssem / -am
molzeguèssetz / -atz
molzeguèsson / -èssan

planhiáu / -ió / -iu
planhiàs
planhiá
planhiam / -iem
planhiatz / -iètz
planhián

planhiguèsse / -o
planhiguèsses / -as
planhiguèsse
planhiguèsssem / -am
planhiguèssetz
planhiguèsson / -an

Preterit

IMPERATIU

Preterit

IMPERATIU

molzeguèro / -ei
molzeguères / -èras
molzeguèt
molzeguèrem / -èram
molzeguèretz / -èratz
molzeguèron / -èran

mols

molzem
molzètz

*

planhiguèro / -ei
planhiguères
planhiguèt
planhiguèrem / -èram
planhiguèretz / -èratz
planhiguèron / -èran

planh

planhem
planhètz

PARTICIPI

Futur

Present : molzent

Futur

PARTICIPI

molzerai
molzeràs / -ès
molzerà / -á
molzerem
molzeretz
molzeràn

Passat : molzut, -uá

*

planhirai
planhiràs / -ès
planhirà / -á
planhirem
planhiretz
planhiràn

Present : planhent

Passat : planhut, -uá

CONDICIONAL

molzeriau / -ió / -iu
molzeriàs
molzeriá
molzeriam / -iem
molzeriatz / -iètz
molzerián

La 'l' se prononciá pas mas s'escriu.

CONDICIONAL

*

planhiriáu / -ió / -iu
planhiriàs
planhiriá
planhiriam / -iem
planhiriatz / -iètz
planhirián

*Existís mai en parallèl un radical planhe- : planheguèro, planherai, planheguèsse...

Se conjugan coma quò los verbes en -nher : cranher, jónher...

TEMPS SIMPLES

VERBES IRREGULARS

***PLÒURE**

***CHALER, FALER**

INDICATIU	SUBJONCTIU	INDICATIU	SUBJONCTIU
<u>Present</u>	<u>Present</u>	<u>Present</u>	<u>Present</u>
plòu plòion / plòian	plòie plòian / plòien	chau/ fau	chalhe / falhe
<u>Imperfait</u>	<u>Imperfait</u>	<u>Imperfait</u>	<u>Imperfait</u>
ploviá plovián	ploguèsse poguèsson / -èssan	chaliá / faliá	chaupuguèsse / faupuguèsse chauguèsse / fauguèsse
<u>Preterit</u>		<u>Preterit</u>	IMPERATIU
ploguèt ploguèron / ploguèran	IMPERATIU plòu	chaupuguèt / faupuguèt chauguèt / fauguèt	ø
<u>Futur</u>		<u>Futur</u>	
plourà / -á plouràn	PARTICIPI <u>Present</u> : plovent	chaudrà / -á / faudrà / -á	PARTICIPI <u>Present</u> :
CONDICIONAL	<u>Passat</u> : plogut	CONDICIONAL	<u>Passat</u> : chaupegut / fauegut
plouriá		chaudriá / faudriá	chaugut / faugut

*Verbes defectius : s'utilizan mas a la 3^{eima} persona dau singular. Au sens figurat, plòure se pòt conjuguar a la 3^{eima} persona dau plurau : Los còps plovián sus son eschina, *les coups pleuvaient sur son dos*.

TEMPS SIMPLES

VERBES IRREGULARS

ESCOIRE

DEURE, DEVER

INDICATIU

SUBJONCTIU

INDICATIU

SUBJONCTIU

Present

Present

Present

Present

escòio
escòies
escoi
escoiem
escoiètz
escòion / -ian

escòie / escoisse
escòies / escoisses
escòie / escoisse
escòiem / escóissem
escòietz / escóissetz
escòian / escóissan / -on

devo
deves
deu
devem
devètz
devon / -an

deve
deves
deve
devem
devètz
devan

Imperfait

Imperfait

Imperfait

Imperfait

*

escoiau / -ió / -iu
escoiàs
escoiá
escoiam / -iem
escoiatz
escoián

escoguèsse
escoguèsses
escoguèsse
escoguèsssem
escoguèsssetz
escoguèsson / -on

deviau / -ió / -iu
deviàs
deviá
deviam / -iem
deviatz
devián

deupuguèsse
deupuguèsses
deupuguèsse
deupuguèsssem
deupuguèsssetz
deupuguèsson / -an

Preterit

IMPERATIU

Preterit

IMPERATIU

*

escoguèro / -guei
escoguères
escoguèt
escoguèrem / -èram
escoguèretz / -èratz
escoguèron / -an

escoi

escoiem
escoiètz

deupuguèro / -ei
deupuguères
deupuguèt
deupuguèrem / -am
deupuguèret / -etz
deupuguèran

deu

devem
devètz

Futur

PARTICIPI

Futur

PARTICIPI

escoirai
escoirès
escoirà / -rà
escoirem
escoiretz
escoiràn

Present : escoient

Passat : escós, escossa
escogut, -uá

deurai
deuràs / -ès
deurà / -á
deurem
deurètz
deuràn

Present : devent

Passat : deuput, -puá
deugut, -guá

CONDICIONAL

escoiriau / -ió / -iu
escoiràs
escoiriá
escoiriam / -iem
escoiriatz / -iètz
escoirián

Se conjugan coma quò los verbes
- coire (*cuire*) : part. pass. : cueit, cueita
- foire (*bêcher, fouir*)
e autres verbes en -oire : Secoïre (*secouer*)

CONDICIONAL

deuriau / -ió / -iu
deuriàs
deuriá
deuriam / -iem
deuriatz
deurián

*
Autre radical possible : deuguèro...
deuguèsse...

TEMPS SIMPLES

VERBES IRREGULARS

METRE

ESCRIURE

INDICATIU

Present

meto
metes
met
metem
metètz
meton / -an

Imperfait

metiau / -ió / -iu
metiàs
metiá
metiam / -iem
metiatz / -iètz
metián

Preterit

metèro / -ei
metères / -as
metèt
metèrem / -am
metèretz / -atz
metèron / -an

Futur

metrai
metràs / -ès
metrà / -á
metrem
metretz
metràn

CONDICIONAL

metriau / -ió / -iu
metriàs
metriá
metriam / -iem
metriatz / -iètz
metrián

SUBJONCTIU

Present

mete / -o
metes
mete
metem
metètz
metan / -en

Imperfait

metèsse / -o
metèsses / -as
metèsse
metèssem / -am
metèssetz / -atz
metèsson / -an

IMPERATIU

met
metem
metètz

PARTICIPI

Present : metent

Passat : metut, -uá
mes, mesa
metat, -aa

Se conjugan coma
quò tots los derivats :
permettre, remettre...

INDICATIU

Present

escrivo / -e
escribes
escriu
escrivem
escrivètz
escrivon / -an

Imperfait

escriviau / -ió / -iu
escriviàs
escriviá
escriviam / -iem
escriviatz / -iètz
escrivián

Preterit

escriguèro / -ei
escriguères / -èras
escriguèt
escriguèrem / -èram
escriguèretz / -èratz
escriguèron / -èran

Futur

escriurai
escriuràs / -ès
escriurà / -á
escriurem
escriuretz
escriuràn

CONDICIONAL

escriuriau / -ió / -iu
escriuriàs
escriuriá
escriuriam / -iem
escriuriatz / -iètz
escriurián

SUBJONCTIU

Present

escrive / -o
escribes
escrive
escrivem
escrivètz
escrivon / -en

Imperfait

escriguèsse / -o
escriguèsses / -as
escriguèsse
escriguèsssem / -am
escriguèssetz / -atz
escriguèsson / -èsson

IMPERATIU

escriu
escrivem
escrivètz

PARTICIPI

Present : escrivent

Passat : escrit, -a

S'utiliza mai un
infinitiu en -ire :
escrire, influençat
per lo francés e una
prononciacion en -i
per la 3^op.s.:
escri(u).

TEMPS SIMPLES

VERBES IRREGULARS

MÒURE *mouvoir (se)*

INDICATIU

Present

mòvo
mòves
mòu
movem
movètz
mòvon / -an

Imperfait

moviau / -ió / -iu
moviàs
moviá
moviam / -iem
moviatz / -iètz
movián

Preterit

moguèro / -ei
moguères / -as
moguèt
moguèrem / -am
moguèretz / -atz
moguèron / -an

Futur

mourai
mouràs / -ès
mourà / -á
mourem
mouretz
mouràn

CONDICIONAL

mouriau / -ió / -iu
mouriàs
mouriá
mouriam / -iem
mouriatz / -iètz
mourián

SUBJONCTIU

Present

mòve / -o
mòves
mòve
mòvem
mòvètz
mòvan / -en

Imperfait

moguèsse / -o
moguèsses / -as
moguèsse
moguèsssem / -am
moguèssetz / -atz
moguèsson / -an

IMPERATIU

mòu

movem
movètz

PARTICIPI

Present : movent

Passat : mogut, -uá

INDICATIU

Present

Imperfait

Preterit

Futur

CONDICIONAL

Se conjugan coma quò
tots los derivats :
esmòure, promòure...
E mai plòure (p. 20)
Dins los temps
qu'utilizan lo radica
de l'inf., lo son [ow]
s'escrui ou :
- mourai [mow'rej]

SUBJONCTIU

Present

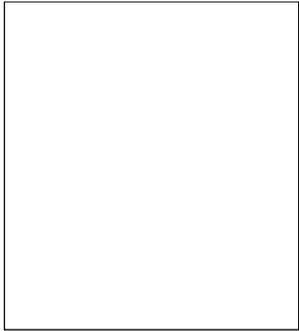
Imperfait

IMPERATIU

PARTICIPI

Present :

Passat :

TEMPS COMPAUSATS

Comme en français, ils sont obtenus en utilisant la formule :

auxiliaire + participe passé du verbe conjugué

Les auxiliaires sont *èstre/èsser* et *aver*.

Attention ! en occitan, l'auxiliaire ne correspond pas toujours avec le français.

Le verbe *èstre/èsser* est son propre auxiliaire : *siau estat* (je « suis » été).

On peut entendre : *a partit* (il est parti).

Il existe des temps surcomposés : *ai agut ganhat* (j'ai eu gagné) :

auxiliaire (au temps composé) + participe passé du verbe

Temps simples	temps compausats	temps surcomposats
<u>ind. present</u>	<u>ind. passat compausat</u>	<u>ind. passat surcompausat</u>
ganho	ai ganhat	ai agut ganhat
vau	siau anat	siau estat anat
<u>ind. imparfait</u>	<u>ind. plus que parfait</u>	<u>ind. plus que parfait surcompausat</u>
ganhavo	aviau ganhat	aviau agut ganhat
anavo	èro anat	èro estat anat
<u>ind. preterit</u>	<u>ind. preterit compausat</u>	<u>ind. preterit surcompausat</u>
ganhèro	aguèro ganhat	aguèro agut ganhat
anèro	fuguèro anat	fuguèro estat anat
<u>ind. futur</u>	<u>ind. futur anterior</u>	<u>ind. futur anterior surcompausat</u>
ganharai	aurai ganhat	aurai agut ganhat
anirai	serai anat	serai estat anat
<u>subj. present</u>	<u>subj. passat</u>	<u>subj. surcompausat</u>
que ganhe	qu'aie ganhat	qu'aie agut ganhat
qu'ane	que sise anat	que sise estat anat
<u>subj. imparfait</u>	<u>subj. plus que parfait</u>	<u>subj. plus que parfait surcompausat</u>
que ganhèsse	qu'aguèsse ganhat	qu'aguèsse agut ganhat
qu'anèsse	que fuguèsse anat	que fuguèsse estat anat
<u>cond. present</u>	<u>cond. passat</u>	<u>cond. passat surcompausat</u>
ganhariau	auriau ganhat	auriau agut ganhat
aniriau	seriau anat	seriau estat anat
<u>infinitiu</u>	<u>inf. passat</u>	<u>inf. passat surcompausat</u>
ganhar	aver ganhat	aver agut ganhat
anar	èstre/èsser anat	èstre/èsser estat anat

Les temps surcomposés marquent

– que l'action est antérieure :

Quand ai agut ganhat pro de sòus, ai achaptat l'autò.

Quand j'ai eu gagné suffisamment d'argent, j'ai acheté une voiture.

Quò aviá agut paiat mas quò paiava plus.

Ça avait eu payé mais ça ne payait plus. (*Coma auria pogut dire lo paure F.Reynaud*)

– que l'action est occasionnelle ou peu probable :

Ai agut ganhat a la lotariá.

Il m'est arrivé de gagner à la loterie.

Aguèsse agut ganhat (sub. imp.), .../ Auriau agut ganhat (cond. pres.), ...

Si j'avais eu l'occasion de gagner, ... (mais je n'ai jamais gagné !)